

מתנגדי הרימו ידיים ונכנעו

בפעם הראשונה בתולדות צה"ל לא התמנה המפקד העליון שלו בטכס המסורתי של חילופי רמטכ"לים. כאשר נכנס השבוע רב"אלוף מרדכי ("מוטה") גור ללישכת הרמטכ"ל סבנין המטכ"ל בתל-אביב, לא היה זה אחרי שקיבל את

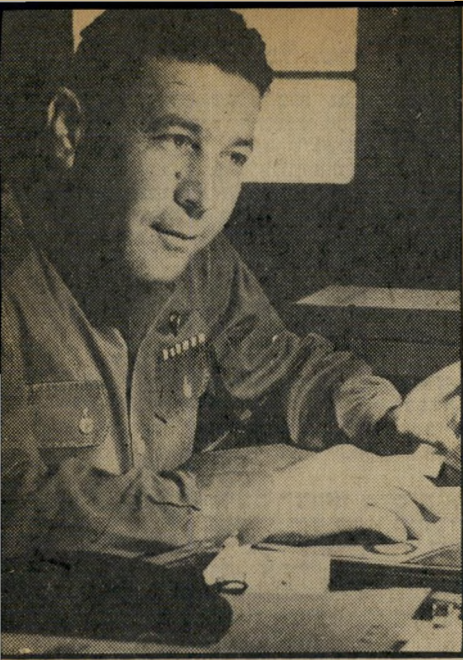
ריח של שערורייה ליווה את צורת בחירת הרמטכ"ל העשירי, השבוע. השערורייה לא היתה בבחירה שנפלה. מבלי להתיתם כלל לכישוריו של האיש שמונה כרמטכ"ל, לאישיותו ולהשקפותיו, היתה עצם צורת המינוי של הרמטכ"ל,

ביקש ממנו חוות-דעת מישפטית כיצד יש למנות את הרמטכ"ל.

הממשלה מתפטרת

וממנה

מנר, שמעולם לא הגיש חוות-דעת מישפטית שלא תאמה את השקפות דיין, הגיש גם הפעם דו"ח. ממנו השתרמע כי הנוהג המקובל עד היום במינוי הרמטכ"לים היה כזה ששר-הביטחון מציע לממשלה את האיש הנראה לו כמתאים ביותר לתפקיד הרמטכ"ל, והממשלה היא

מועמד טל

פרישה מוקדמת

מועמד וייצמן

חזרה בתשובה

מועמד שרון

ההזדמנות הוחמצה

הכל תלוי

המאשרת את המינוי ומעניקה אותו הלכה למעשה.

כך יכול היה משה דיין לבוא השבוע ליישבת הממשלה, ולהציע לה למנות את המועמד המקובל עליו: אלוף-פיקוד הצפון, מרדכי גור.

כאשר הובא המינוי לאישור הי ממשלה, היה זה כבר אחרי כל המאבקים הגלויים והחסויים שהתנהלו בשבועות האחרונים, על תפי קיד הרמטכ"ל.

היה זה אחרי שלשרים, להם היו מועד מדים משלהם לתפקיד הרמטכ"ל, היה כבר ברור כי אין כל סיכוי למועמד שלהם, וכי אינם יכולים עוד לערער על מועדו של שר-הביטחון. משום כך, לא התנהל עוד כל מאבק ביישבת הממשלה, וכל השרים, גם אלה שתמכו עד לפני ימים מיספר בתקיפות במועמדים אחרים, אישרו פה-אחד את מינויו של מוטה גור. מוטה גור יכול להיות קצין ומפקד מצויין, והמועמד הטוב ביותר שיש במדינת ישראל כיום לתפקיד הרמטכ"ל, אולם צורת בחירתו השבוע - היתה בכחירת שערורייה.

כי המינוי החשוב הזה נעשה עדידי ממשלה מתפטרת, שהעני מרת בראשה נאוצה להתפטר כי הכירה בכך שאינה נהנית עוד מי אמון העם; האיש שמינה לתפקיד הרמטכ"ל הוצע לתפקידו עדידי שר-הביטחון כושג, שדעת-הקהל רואה בו אחראי למחדלי מלחמת יום-הכיפורים, ושכמעט ברור כי דא ימשיך בתפקידו כשר-הכבי תחוק.

למינויו של מוטה גור לא קדם שום בירור ענייני של הממשלה בין המועמדים שהוצעו לתפקיד הרמטכ"ל, ועל הכל - מוטה גור מונה לתפקיד הרמטכ"ל בעיתוי

רמטכ"ל גור (בהלוויה בקריית-שמונה

בצורת הדין

אומלל - חמישה ימים בלבד אחרי שי בפקיד שלו בוצע טבח קריית-שמונה, הנחשב בעיני רבים כמחדל ביטחוני חמור.

צה"ל בלי

רמטכ"ל?

ר שאלה הראשונה המחייבת תשור בה, היא: מדוע היתה דחיפות כזאת למינויו של הרמטכ"ל החדש? מדוע אי אפשר היה להמתין עוד תקופת-מה, עד שתיוצב המצב הפוליטי הפנימי במדינה ועד שיתבהר האופק המדיני? מחייבי המינוי המיני של הרמטכ"ל טוענים: בלתי-אפשרי ואסור להשאיר את צה"ל ללא מפקד-עליון. בראש הצבא חייב השניאות, בקחות-חוישים, באטי מות ובטימטום שהביאו בעבר הי לא-כדיך רחוק למחדל הגדול של

כפי שנעשתה, ובזמן שנעשתה, כבחירת כיוון - וחלק בדת-ינפרד מהתמוטטות מערכת השלטון כי מדינה.

איך נבחר רמטכ"ל בצה"ל? מי מציע, מי ממנה ומי קובע מי יהיה המפקד-העליון של צה"ל?

רק לפני שבועיים, בעיקבות מסקנות הדו"ח החלקי של ועדת אגרנט, הסתבר לפתע כי לא רק שתפקיד הרמטכ"ל אינו מעוגן באף אחד מחוקי המדינה, אלא שגם הליכי-הבחירה של אחת מהמישרות החשובות והאחריות ביותר במדינה, לא נקבעו מעולם, בשום חוק שהוא. כאשר התפטר רב-אלוף דוד אלעזר מתפקיד הרמטכ"ל, בעיקבות דו"ח אגרנט, נמצאו שעירערו על סמכותו של שר-הביטחון לקבוע ולהחליט מי יהיה יורשו בתפקיד. שר-הביטחון משה דיין שנה אז ליועץ-מישפטי-לממשלה, מאיר שמגר,

הפיקוד על צה"ל מקודמו בתפקיד, רבי אלוף דוד ("דוד") אלעזר. אחרי שבועיים בהם לא עמד בראש צה"ל מפקד-עליון ממונה, אלא ממלא-מקום, קיבל מוטה את המינוי מידי שר-הביטחון עצמו, כשאת דרגות רב-האלוף עונדים לו ילדיו בכיתו, ללא נוכחות צלמים ועתונאים.

השנוי שבטכס הפורמאלי במינויו של הרמטכ"ל העשירי של צה"ל, לא היה המאורע החריג היחיד שליווה את מינויו של מוטה לרמטכ"ל. היתה זו הפעם הראשונה בתולדות צה"ל שלמינויו של הרמטכ"ל קדם ויכוח חריף, נוקב, ופומבי בחלקו הגדול, כשהמאבק על כס הרמטכ"ל נערך בגלוי, ללא צנוורה, תוך חילופי האשמות והפעלת לתצים. היתה זו גם הפעם הראשונה שלמרות שהממשלה אישרה פה אחד את מינויו של הרמטכ"ל, לא היו כל השרים שלדמו עם המינוי, וגם לא הסתירו זאת.